

Gdańsk, 20.09.2024

Prof. dr hab. Leszek Skrla,
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna wokalistyka

Recenzja Pracy Doktorskiej **Mgr Choi Wonhyeok**

Zleceniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 24.06.2024 roku, zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z dnia 20.07. 2018 roku. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. poz. 478)

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego w sprawie:

- przyjęcia tematu i koncepcji pracy doktorskiej Choi Wonhyeok
- wszczęcia, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka i wyznaczeniem mojej osoby recenzentem

Do nadesłanego mi pisma sygnowanego datą 24.06.2024 roku, informującego o wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr **Choi Wonhyeok** pod tytułem „**Możliwość przedstawienia głosu barytonowego na głos tenorowy oraz charakterystyka procesu na bazie własnych doświadczeń**” zostało dołączone: dzieło artystyczne i opis dzieła artystycznego.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Choi Wonhyeok pt. „Możliwość przestawienia głosu barytonowego na głos tenorowy oraz charakterystyka procesu na bazie własnych doświadczeń” złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu. Nagrania dokonano w kilku sesjach nagraniowych w przedziale czasowym między 04.12.2018 - 18.12.2018 tak więc jest to rejestracja sprzed wielu lat i dużym czasookresie. Mimo upływu czasu nagranie dzieła artystycznego brzmi spójnie i przekonująco w warstwie technicznej i muzycznej. Artyście towarzyszy akompaniator: Tomasz Pawlowski (1,2,3) oraz Joanna Kacperek (4,5,6,7,8,9,10). Nagrania dokonano w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina a reżyserem nagrania był Filip Zaborowski. Przedstawione do oceny nagranie zawiera 10 pozycji:

1. Aria Fausta „Salut! Demeure chaste et pure” z opery *Faust* Ch. Gounod
2. Aria Rodolfo „Che gelida manina” z opery *La Boheme* G. Pucciniego
3. Aria Don Ottavio „Il mio Tesoro” z opery *Don Giovanni* W.A. Mozarta
4. Aria Don Ottavio „Dalla sua pace z opery *Don Giovanni* W.A.Mozarta
5. Aria Edgara „Tombe degl’avi miei” z opery *Lucia di Lammermoor*
G. Donizettiego
6. Aria Figara „Non piu andrai” z opery *Le nozze di Figaro* W.A.Mozarta
7. Aria Giovaniego „Deh vieni alla finestra” z opery *Don Giovanni*
W. A. Mozarta
8. Aria Malatesty „Bella siccome un angelo” z opery *Don Pasquale*
G. Donizettiego
9. Aria Valentego “Avant de quitter ces lieux” z opery *Faust* Ch. Gounod
10. Aria “Mein Sehnen, mein Wahnen” z opery *Die tote Stadt* E. Korgolda

Nagranie skompilowane dla potrzeb pracy doktorskiej, przyjęło formę przekrojowego recitalu wybranych arii obejmujących 10 kompozycji od Mozarta po Korgolda. W przedstawionym nagraniu słyszymy męski i mile foniczny zapis wokalisty, który wysuwa się na pierwszy plan i dyskretną choć nie pozbawioną solistycznego zacięcia rolę akompaniatora-pianisty. W zaprezentowanym dziele artystycznym kandydat ukazał możliwości swojego tenorowego głosu o ciekawej estetyce dźwięku, może nieco rozjaśnionej barwie, przez to zbliżonej momentami do estetyki tenora rossiniowskiego. W swoim wykonaniu stara się łączyć technikę *belcanto* z techniką wokalną wywodzącą się ze współczesnych założeń artystycznych. Wykonawca dysponuje miękką barwą i elastycznością potrzebną do kreowania wybranych przez siebie utworów. Właściwie operuje głosem (choć czasem słychać zbyt dużą wibrację zwłaszcza na wysokich dźwiękach) nie mniej używa właściwych technik agogiczno-dynamicznych, by oddać dramatyzm i znaczenie tekstu poszczególnych arii. Wyrazista interpretacja sprawiają, że w odbiorze ten dojrzały już artysta wydobywa odpowiednią moc ekspresji i właściwe środki do wyrażania złożonych emocji, które zawiera muzyka wielu tak różnych przecież kompozytorów. Słuchając nagrania dołączonego do pracy, miałem wrażenie jakby solista chciał wciągnąć nas w swój muzyczny świat co dało wrażenie płynnej muzycznej opowieści i spójnej narracji przekazu arii. Artysta pewnie kontroluje swoje emocje, które mają bezpośredni wpływ na osiąganie pełnej swobody wokalne dodając do tego iście żarliwą interpretację wykonywanych utworów. Budowanie czytelnej i wyrazistej interpretacji nie należy do rzeczy prostych i oczywistych. Wymaga od śpiewaka nie tylko doskonałej znajomości tekstu muzycznego ale przede wszystkim ogromnej wrażliwości i wyczucia stylu, wreszcie smaku oraz wysublimowanej intuicji wokalne. W tym względzie Wonhyeok Choi ma już wiele do powiedzenia i zaoferowania a wyrobionemu słuchaczowi przynieść może niekłamana radość i satysfakcję. Wrażliwość, o której wspomniałem zwiększa tym samym atrakcyjność przekazu a propozycja dzieła artystycznego zasługuje na słuszną uwagę i moją aprobatę. Największe estetyczne wrażenie zrobiło na mnie wykonanie arii Edgara „Tombe degli avi miei” Głos tenorowy ma tu właściwą barwę i moc. Słychać właściwe wymieszanie alikwotów co stanowi idealne połączenie barwy tenora i barytonu. Temat podjęty w pracy jest o tyle ciekawy i co warto podkreślić, nieczęsto poruszany. Także tezy i stawiane pytania, umiejętnie przeprowadzona narracja dotycząca tematu oraz wyznaczone cele zostały osiągnięte. Studium dotyczące przedstawienia głosu obejmuje zarówno rozważania teoretyczne, jak i ogólną analizę muzyczną i wykonawczą. Wybór tematu dysertacji stanowi nowatorskie podejście do wciąż otwartej kwestii niewłaściwego zdiagnozowania, określenia rodzaju głosu a przy tym problemów wynikających z niewłaściwego przyporządkowania i

prowadzenia wokalnego rozwoju. Część opisowa dzieła artystycznego została dobrze opracowana tak pod względem redakcyjnym jak i merytorycznym. Konstrukcja pracy jest logiczna i prawidłowo przemyślana. Widać wyraźne usystematyzowanie wiedzy dotyczącej analizy zarówno literatury przedmiotu, jak i własnej drogi rozwoju głosu. Autor opisuje wieloaspektowe uwarunkowania dotyczące właściwego przyporządkowania głosu a zwłaszcza złożony proces przestawiania głosu z niższego barytonowego na wyższy tenorowy. Praca dotycząca przestawiania głosu wiąże się z istotnymi pytaniami, czy głos barytonowy ma możliwość wydobywania, bez groźby uszkodzenia organu, wysokich dźwięków, które są domeną głosu tenorowego. Trafnym zabiegiem w pracy są analizy poszczególnych utworów wsparte o porównania dotyczące nie tylko artykulacji, frazowania, dynamiki, tessitury i muzycznej narracji ale także kontekstu poetyckiego, analizy muzycznej arii oraz analizy partii wokalnej i akompaniamentu fortepianowego. Za pomocą analizy porównawczej umiejętnie dobranych utworów poszczególnych kompozytorów, autor pracy pragnął ukazać różnice w stylistyce artystycznej, charakterystykę estetyczną utworów oraz osobiste przeżycia wyrażone w muzycznej emocjonalności. Pan mgr Wonhyeok Choi po wyważonym wprowadzeniu i krótkiej charakterystyce każdego z utworów, naświetla i ukazuje problemy a następnie ich rozwiązanie w oparciu o właściwie dobrane środki muzycznej narracji. Omawiana praca doktorska zawiera wstęp, cztery rozdziały i zakończenie, a także bogatą bibliografię, na którą składają się źródła internetowe, fachowa literatura obcojęzyczna dotycząca tematu pracy. Wstęp dysertacji zawiera wprowadzenie w przedmiot badań, przybliży cel i założenia pracy, w której Wonhyeok Choi zamierza przeprowadzić analizę porównawczą i motywy przestawiania głosu barytonowego na tenorowy. W rozdziale pierwszym porusza problem warsztatu muzycznego i istotne kwestie dotyczące procesu przestawiania głosu oraz omawia przegląd badań i uzasadnienie samego procesu. Ukazuje łączące podobieństwa obu głosów, jak też dzielące ich niekiedy różnice w technice muzycznej narracji. W rozdziale drugim autor szczegółowo objaśnia tło, znaczenie i status badań, a także elementy innowacji związane z wybranym tematem. Omawia powody, uwarunkowania głosowe oraz możliwości przestawiania głosu barytonowego na tenorowy. Najważniejszą wartością użytkową badań jest doskonalenie umiejętności praktycznych z punktu odczuwania estetyki dźwiękowej i dostarczanych słuchaczowi ogromu wrażeń. Ponadto, w oparciu o analizę wybranych utworów autor pracy celnie przybliży wyróżniające się cechy i zasady wykonania poszczególnych arii z punktu widzenia praktyki wykonawczej. Rozdział trzeci to analiza historycznych danych związanych z przestawieniem głosu słynnych śpiewaków, którzy odnieśli sukces w zawodzie na omawianych przykładach. Rozdział czwarty przedstawia przykładową analizę muzyczną

wybranych do nagrania arii barytonowych i tenorowych oraz szczegółowo omawia zagadnienie, w jaki sposób podczas wykonania podkreślić ich unikalność i artystyczną wartość. Rozdział ten jest kluczowy i stanowi dominantę w pracy przyszłego doktoranta, gdyż bezpośrednio powiązany jest z dziełem artystycznym zawartym na płycie. Zrozumienie postawy i roli w jaką wcielać się należy w poszczególnych utworach, stanowi klucz do istotnych przesłanek, które mogą pomóc śpiewakowi nacechować interpretację tak, by znaleźć on mógł przekonującą wizję do wykreowania właściwej i przekonującej wizji artystycznej. Przyszły doktorant Wonhyeok Choi w swoim studium porównawczym dotyczącym przedstawienia głosu barytonowego na tenorowy celnie przybliży nam kontekst, przyczyny, zakres pracy, metody badawcze i założone cele procesu uwzględniając złożoną analizę struktury muzycznej oraz analizę partii akompaniamentu fortepianowego. Porusza zagadnienia dotyczące formy muzycznej a także poddaje analizie techniki wokalne. W stylu muzycznej wypowiedzi porusza problem tworzenia kreacji artystycznej w oparciu o świadome dysponowanie techniką wokalną i operowanie zróżnicowaną, stosowną do napięcia emocjonalnego, barwą głosu. Stanowi swoistą kompilację spostrzeżeń, obserwacji i przemyśleń dotyczących analizy porównawczej obu rodzajów głosu w oparciu o aspekt estetyki muzycznej, koncepcji artystycznej i w znacznym stopniu wyrażania nastroju muzycznego. Te niełatwe i złożone aspekty, okraszone przykładami muzycznymi, poruszają wokalne zagadnienia dotyczące ambitusu poszczególnych utworów, tessitury jako podstawowego czynnika warunkującego obciążenie dla głosu, artykulacji i frazowania a także różnic w operowaniu dynamiką i brzmieniem rezonansu wokalnego. Dzięki porównaniom zobaczyć można istotne podobieństwa i różnice w stylu jak i problemach wykonawczych w poszczególnych arii. Analiza, której dokonał Wonhyeok Choi pozwoliła w efekcie osiągnąć zamierzony cel swojej pracy co przełożyło się na ostateczny kształt i wyraźny przekaz nacechowany troską i wizją przyszłego pedagoga śpiewu. W zakończeniu pracy, odnajdujemy syntezę myśli i wniosków autora na temat elementów pracy nad złożonym procesem przekształcenia głosu barytonowego na głos tenorowy. Przyszły doktorant raz jeszcze podsumowuje cele i założenia pracy, doprowadzając do celnych spostrzeżeń i interesujących konkluzji. Reasumując wartości i efekt procesu badawczego, który rzetelnie został przeprowadzony w dysertacji, mogę stwierdzić, iż podjęty temat w znaczącym stopniu przybliży środowisku muzycznemu problem właściwej oceny czy wręcz dogłębnej diagnozy oraz wizję technik wykonawczych głównie zaś charakterystycznych cech dla obu głosów. Praca poza problem wokalnego procesu przekształcenia przybliży zrozumienie dzieła muzycznego, zasady trafnego kształtowania stylu i właściwego odwzorowania elementów stylizacji w muzyce kompozytorów a także w

wielu aspektach uzupełnia ogólną wiedzę muzyczną . Wiedzę, która w znaczący sposób może pomóc zmierzyć się i zrozumieć. przyszłym odtwórcom omawianych utworów ważne przesłanie. Przesłanie, by piękno i artystyczną wartość a także siłę muzycznej narracji wyrażać poprzez dobór odpowiednich środków wykonawczych i interpretacyjnych.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgra Wonhyeok Choi, na którą składają się: dzieło artystyczne płyta CD i jej opis, stanowi według mojej oceny ciekawą formę przekazu, jak też udaną próbę znalezienia odpowiedzi na tezę zawartą w temacie pracy. Stwierdzam, że materiał naukowy, cenne spostrzeżenia, własne przemyślenia i analiza dotycząca wykonywanych utworów, stanowią niemały wkład w dziedzinę sztuki muzycznej-wokalistyka. Doktorant wniósł w obszar fascynacji muzycznej twórcze zaangażowanie, poparte trafnymi wnioskami oraz ciekawe spojrzenie na problem możliwości przestawienia głosu a jego osobiste doświadczenie i przemyślenia złożyły się na ostateczny kształt dzieła jaki mu nadał. Studium porównawcze kształcenia i procesu przejścia z głosu barytonowego na tenorowy służyć może przyszłym wokalistom jako punkt odniesienia w poszukiwaniu i rozwijaniu tematu, ponadto stanowić może cenne źródło informacji zarówno dla pedagogów śpiewu, studentów jak też osób zainteresowanych rozważaniami na poruszony temat pracy. W taki sposób omawiane dzieło i praca istotnie przybliżają formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną w sferę konkretnej wizji rozszerzania wiedzy nie tylko tej wokalne, ale ogólnomuzycznej. Uznaję tym samym, że Pan Wonhyeok Choi potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Jednoznacznie stwierdzam, że Doktorant rozwiązał założone w pracy zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 187 ustawy z dnia 20.07. 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478)

Pracę doktorską przyjmuję i stawiam wniosek o jej przyjęcie

Prof. dr hab. Leszek Skrla

